

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 105:7

Onder redactie van Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Ds K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Ds A. Ringnalda, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dordrecht; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie (tijdelijk):

Ds K. SCHILDER, Nassauaan 12, Oegstgeest.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f250 per halfjaar bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland f750 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Karl Barth's positieve negativiteit. II. — Uit de Schrift: De levenskeuze. (Ruth 1: 14b.) — Kerkelijk Leven: Recht en economische noodzaak. Kerkelijk leven in Ned.-Indië: De vergadering van de Classis-Batavia. — Lit. en Kunst: „De luister van het Land". — Geestelijke Adviezen: „Het gekroonde riet en de rookende vlaswiek". — Pop. Wet. Schetsen: Het Chiliaanse en het Oude Testament. XXVI. — Muz. Kroniek: Het 10-jarig bestaan der Nederl. Bachvereniging en Bach's Grosse Messe in H. Moll. — Perschoonw. — Stemmen uit onze Kerken. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Karl Barth's positieve negativiteit.

„Die Not der evangelischen Kirche".
Zwischen den Zeiten 1931, Heft 2.
II.

Religieus, staande tegenover God, wil Barth alleen maar met de wereld onrecht hebben — wil hij ook als kerk tegenover de wereld alleen maar ongelijk hebben — maar tijdelijk-historisch-psychisch is dat onrecht-bekennen voor God een geweldig positief getuigenis, dat een vervloeking inhoudt tegenover degenen, die dit niet willen erkennen.

Nu zijn er mensen op de wereld, die de scheiding tussen de concrete kerk van Christus (dat is de vergadering der ware geloovigen, overal waar deze zich openbaart als het lichaam van Christus) en de wereld zien als een tegenstelling. Zij staan als Gods volk tegenover de goddeloozen. Zij hebben als geloovigen God lief en de wereld haat God en haat ook hen. Zij hebben dikwijls twistzaken met de wereld. En zij hebben daarin recht. (Ps. 26.)

Tegenover deze mensen nu weet Barth van geen relativisme. Hier is de man, die samen met de wereld „nur Sünder" wil zijn, de geweldige positieve profeet van het tijdelijk getuigenis, dat alleen daar de kerk is, waar de nood is, waar de crisis wordt gekend, waar men zich kent als „Kirche Esau's".²⁾

In zijn artikel noemt hij deze nood, die er, volgens hem, zijn moet om waarlijk kerk te zijn, de eerste nood.

Dat de geest der eeuw alle vastigheden der Schrift ondermijnde, zoodat men zich niet meer op een tekst beroept met de woorden: „tstaat in den Bijbel en dan weet ik zeker, dat het zoo is — dat is volgens hem een nood, die hij de kerk behoort. Want dat is juist een teken dat Gods Woord niet menselijk te verstaan is. Die nood moet er zijn. Dat kan niet anders in deze wereld.

Dat de zedelijkheid ook in Christelijke kringen in crisis wordt gezien — dat is een teken, dat we „nur Sünder" gaan worden in de kerk, steeds zieker — en dus steeds meer „vaten des toorns" en tegelijk „vaten des erbarmens". Ook de z.g. zedelijke verwildering is geen nood, die niet bij de kerk zou behooren... deze nood is niet tijdelijk-historisch-ethisch te ontkomen. Daárover zou Barth geen klacht opheffen. Er is niets aan te veranderen.

„Is te dragen in de „getroster Verzweiflung" dat de eigen is aan het „geloof".

En de kerk, waar die nood niet was... waar men zegt: ik weet, het staat in den Bijbel — en waar men zegt: ik wandel als uw knecht en vind mijn lust in Uw gebod — ja, daar is de kerk van Christus niet... zegt Barth.

Waar het getuigenis van Barth — „nur Sünder" met de wereld — niet is, daar kan het nog komen. Maar waar het wordt tegengestaan door bovengenoemde kerk met de belijdenis: hier is Gods volk, en daar zijn de vijanden; hier is positieve werkelijke gerechtigheid, en daar is positieve werkelijke ongerechtigheid, daar is voor Barth zeer ernstig „des Teufels letzte Versuchung".

Hier blijkt wel, hoe felle vijand van „Gods volk"

hier spreekt. Welk een „Goliath" hier snoeft tegen „Gods slagorden".

En zooda Goliath zeer terecht in zijn smalende redevoering van de Israëlieten kon zeggen: gij zijt knechten (slaven) van Saul, zoo kan Barth ook met reden de Deutsche evangelische Kirche beschuldigen. „Is er waarlijk niet beter gesteld als met Israël in Sauls dagen. En hoe is het bij ons? En toch... David hoorde in dat schimpen op het Israël van zijn tijd, dat „een koning had als de andere volken"... dat zijn God werd gelasterd in Zijn volk.

Zoo kunnen we in den smaad van Barth tegen de Deutsche kerk, die een „general-superintendent" heeft (Dr Dibelius), welke beweert: „Wir haben eine Kirche!" — zoo kunnen we toch in den smaad van Barth op deze woorden... proeven hoe het positief Christelijk leven in Duitschland meteen wordt aangevallen.

In den grond der zaak komt de hevige positieve kritiek van Barth op alle werkelijke zonden en ellenden der Deutsche kerk toch neer op den eisch, dat de kerk het getuigenis van Barth zal aannemen en zal worden „kerk onder 't kruis".

Men weet wat „kruis" bij Barth beteekent: Christus wou niets zijn dan kruiseling; zóó moet de kerk niets anders willen zijn dan kruisdragster, dat is: kerk, die belijdt met de wereld samen „nur Sünder" te zijn, „nur Kirche Esau's", en die dit blijft getuigen „in getroster Verzweiflung".

„De kerk waar Christus gekruist is", dat is de beste definitie die deze kerk van haarzelve kan geven. Zoo, als kerk van mensen die Christus kruisigen, zoo als kerk van „nur Sünder", is zij (niet: wordt) kerk van vergeving, geloof en hoop (pag. 94). „Is een kerk van zondaars en Christus staat daarbuiten, steeds — en wie het zóó ziet, die ziet het goed en geloof in de genade. Een kerk waar men Christus „heeft" is mis. De kerk, die weet, dat zij Christus kruisigt, dat is de ware kerk.

Maar Johannes schreef: die in de leer van Christus blijft, deze heeft beide den Vader en den Zoon. 2 Joh. vs 9b. En in 1 Joh. 5:2. Hieraan kennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben wanneer wij God liefhebben en... zijn geboden bewaren.

Trouwens, de Heilige Schrift is steeds positief bij de beschouwing van de kerk des Heeren. En de Heilige Schrift spreekt maar niet dialectisch-paradoxaal van de opstanding, zooda Barth doet op pag. 95. De kerk van Psalm 44 was wel positief in haar pleiten op de verhouding waarin zij tot den God den Verbonds was gesteld.

Barth kent deze positieve kerk niet. Hij zegt: de kerk is er slechts, als zij de onverdiende, vrije goddelijke verkiezing van te voren recht geeft ook al zou God haar verwerpen. Mozes pleitte anders.

Dat nu de „evangelische Kirche" dit getuigenis van Barth niet mede getuigt — dat zij niet „Kirche in Not" wil zijn, dat is de nood der kerk, die Barth door zijn getuigenis wil wegwerken. „Dasz ihr (de kerk) d's (die belijdenis) fehlt, das eben ist die Not der evangelischen Kirche". En die nood is aanleiding tot positieve actie. In Januari 1931 hield Barth deze rede in Berlijn voor een ontzaglijke schare, die diep onder den indruk kwam van den profetischen gloed van het getuigenis. Op 13 Februari sprak hij in Bremen en 14 Februari in Hamburg.

En op den omslag van de aflevering van „Zwischen den Zeiten" is boven de Inhoudsopgave met groote roode letters deze lezing aangekondigd!

En zelfs onze Standaard gaf er een berichtje van, dat de rede in „Zwischen den Zeiten" verschenen was.

Barth steekt de klaren.

Hij heeft een positief doel.

Tegen de positieve kerk, die weet wat er in de Schrift staat en die weet dat haar Heere is op-

gestaan en die zegt, dat zij den Heiligen Geest heeft.

Hij getuigt hier niet maar tegen de zonden der kerk, tegen den afval van 't geloof, tegen de verwildering der zeden, tegen de Schriftcritiek en den revolutiegeest, tegen imperialisme en communisme en fascisme — neen, hij getuigt tegen het positieve Christendom — tegen de „knechten van Saul".

En hij heeft gelijk: de kerk is geknecht. Door den geest der eeuw, heel erg.

Maar hij, die het ze verwijt, is de Goliath, de geweldige van dezen geest der eeuw, die consequent alle goede positieve gerechtigheid van Christelijk leven (welke Gods Woord eischt in het Verbond als vruchten des Geestes, Gal. 5:22) zonde noemt en alzoo de concrete grens tussen kerk en wereld wegneemt.

En hij spreekt met een overtuigingskracht en een consequentie, die verschrikt.

Ik zie Sauls knechten vluchten. En Jonathan beven... en Saul vragen en prijzen uitloven...

Maar de groote Zoon van David leeft in den hemel en Hij volgt den strijd Zijner kerk.

Hij ergert zich aan het smaadwoord over die knechten van Saul, die toch Gods volk zijn. Hij ergert zich méér en zuiverder dan David in de slagorde.

Hij ontferme Zich over Zijn kerk in Duitschland — en... bij ons. En Hij verlosse de knechten van Saul (helaas, onze zonden!) om Zijns Verbonds wil. En Hij neme ons weer geheel onder Zijn hoede bij Zijn Woord, in Zijn schaapskooi bij elkander — we zijn zoo verstrooid door den vijand en door onze halfheid en ongehoorzaamheid.

En Hij geve de kerk trouwe herders, die niet den rechtvaardige bedroeven en den goddelooze vrijspreeken. Ezech. 13:23.

Men leze het zuivere reformatorische boek, dat zoo pas verscheen over Nehemia, door Ds L. Oranje, men leze daarbij het klassieke verhaal in Nehemia zelf en zie dan hoe de Schrift spreekt over kerk en wereld en over de vijanden van Sion.

Biggekerke.

A. JANSE.

¹⁾ Alleen maar zondaar (zondaren).

²⁾ De „Esau's-kerk".

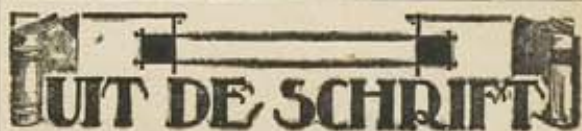
³⁾ In de getrooste vertwijfeling.

⁴⁾ Wij hebben een kerk.

⁵⁾ Een kerk-in-nood.

⁶⁾ Dat haar (d.w.z. de kerk) dit (nl. deze belijdenis) ontbreekt, dat is nu juist de nood van de „evangelische kerk" (de „officiële" Luthersche kerk in Duitschland).

⁷⁾ Het tijdschrift, waarin Barth en zijn kring zich uitspreken.

UIT DE SCHRIFT

De Levenskeuze.

En Orpa kuste hare schoonmoeder.
Maar Ruth kleefde haar aan.

Ruth 1: 14b.

Altijd aantrekkelijk is die eenvoudige geschiedenis van Ruth, die ons in het Bijbelboek, naar haren naam genoemd, in eenvoudige woorden wordt medegedeeld.

Dat boek is het kleinste onder de geschriften van het Oude Testament, maar het behoort voorzeker niet tot de minst bekende en geliefde gedeelten van het Woord des Heeren.

Op Zondagschool kunt ge de kleinste kinderen er mee boeien, als ge verhaalt van de Moabietische, die door de wondere leiding van Israëls God in Juda's stam wordt ingeënt; maar ook bij bijbellesing of in predikatie kunt ge de volwassenen met gespannen aandacht naar u doen luisteren, en menig hart ontroeren als ge van deze verkorene des Heeren gewaagt.

En inzonderheid als ge de openbaring van het genadewerk Gods aan haar hart bij het doen van haar levenskeuze teekenen gaat, neigt zich de ziel van menig zoekend kind van God, om te ontwaren, of iets van hetgeen háár tot háár levenskeuze drong in eigen binnenst wordt gevonden.

Zoo is dit kleine Bijbelboek ook van groote praktische waarde en voor menig een tot rijke leerling en vertroosting geweest.

In het woord boven deze overdenking afgedrukt, hebt gij juist na beproeving — als met het „wilt gij heden ook niet weggaan“ door Jezus later tot Zijn Jongeren gesproken — de openbaring van het werk Gods aan haar hart gewrocht.

Dat werk Gods, dat heerlijk te voorschijn treedt in de ure dat het schijnbaar wordt belaagd. Ja als blinkend goud in den smeltkroes juist nu zijn echtheid toont.

Uit heel het doen van Naomi toch krijgen wij den indruk, dat het haar niet duidelijk was geworden of God in de harten dezer vrouwen had gewerkt, en wat Hij met Zijn hand in de zielen dezer uit Moab gesprotenen had gelegd.

Is toch niet anders te denken, dan dat Naomi veel tot deze vrouwen harer zonen van Israëls Heere heeft gesproken. Ware het al niet in den eersten tijd, toen zij zelve op wegen der zonde wandelend afdoelde van haar volk en van haar God — dan toch zeker in de dagen van rouw, toen de Heere haar met groote beproevingen bezocht, maar in die beproevingen toch ook met liefde trok, waarom zij zich voor haren God veroortmoedigde, en na belijdenis van haar zondigen weg het plan opvatte, om naar Juda weer te keeren.

Maar hoe ze ook — zich onder Zijne rechtvaardige hand buigend, en op Zijne genadige goedheid pleitend, — Zijne deugden roemde, en den Naam des Heeren prees voor de ooren harer schoondochteren, zij ontwaarde niet de rechte heerlijke vruchten van geloof en van bekeering in harer kinderen zielen.

Wel verheugde zij zich in schier volle, rijke vruchten van Gods algemeene genade, openbaar bij deze vrouwen in 't betoon van liefde en trouw, van afhankelijkheid en zorg voor haar natuurlijk leven, maar van oprechte liefde tot haar om Gods wil, en van liefde tot God, om Zijn zelfs wil, bespeurde zij niets.

Ware dit wel zoo geweest, dan zou zij zóó niet hebben kunnen spreken, als zij op haar reize naar Juda, een eindweegs door haar kinderen begeleid, gedaan heeft.

Oppervlakkige lezers mogen in die woorden, die Naomi zegt niets anders zien dan een aansporing, uit verstandelijke overwegingen geboren, om naar Moab weer te keeren, — die dieper blik ontwaart, den arbeid der liefde die in de zending des Heeren aan deze zielen wordt besteed.

Wat zou er toch van deze vrouwen worden, als zij als heidinnen toeven wilden in het heilige land, op Israëls gewijden grond. Of, als ze slechts voor den vorm, in schijn dus, voor Jehovah knielden bij Zijn heiligen Tabernakel.

Als zij daar de afgoden dienen zouden, waren zij en werden zij tot een vloek. En huichelden zij al eenige liefde tot den Heere, zoo bezoedelden zij toch haar zielen.

Daarom, kiezen moesten zij met klaar bewustzijn, en met geheel heur hart. Ware liefde in Naomi's hart tot hare kinderen deed haar daarop aandringen, en de eere des Heeren eischte dit van haar.

Daartoe dus dient Naomi's spreken.

En ach! voor Orpa wordt het een woord der verzoeking, een aanleiding om terug te vallen in de donkerheid van het heidendom.

Maar, voor Ruth slechts een beproeving, ja het middel om te openbaren, wat diep verscholen in haar ziele leefde. Een prikkel om zich voor goed, voor immer, en geheel te geven aan Naomi's God.

Als Orpa al die woorden heeft gehoord, ziet wat Moab haar nog bieden kan, en wat zij voor dit leven in Jehovah's land zal moeten derven, zoo kust zij hare schoonmoeder, ten afscheid, om haar voor eeuwig te verlaten. Ruth kleeft haar aan, om eeuwig met haar vereend te zijn, en spreekt die woorden, die Naomi gansch ontroerden, en met een volle diepe blijdschap hare ziel vervulden, maar ook Engelen deden juichen over haar behoud.

O! Dat aankleven in de ure der beproeving!

Dat zich vastklemmen aan God, in de ure der beslissing!

Dat niet kunnen weggaan, als alles er toe lokt!

Dat is het genadewerk Gods!

Dat openbaart of iets uit Hem in ons aanwezig is!

Wat uit God is, kleeft aan God, en klimt tot Hem weer op!

Het trekt de ziel naar boven.

Zóó ging het bij Ruth, mijn lezer.

Zóó later bij de Discipelen van Jezus in Capernaüm's synagoge, toen de Heiland Zijn „wilt gij heden ook niet weggaan“, bij het heengaan der schare, Zijn Jongeren hooren liet.

Een levenskeuze wordt gedaan.

Een keuze, die onberouwelijk is.

Een keuze, die den Heere verheerlijkt. En de ziele zaligt.

Zij zij u niet vreemd.

A.

S. D.

KERKELIJK LEVEN

Recht en economische noodzaak.

Gelijk men o.a. uit een stem uit onze kerken, opgenomen in dit nummer van ons blad, kan zien, heeft ons stukje van verleden week over de predikantstractementen, een pen in beweging gebracht. Nu is bedoeld stukje waarlijk het eenige niet dat we naar aanleiding van onze opmerking over de predikantstractementen ontvingen. We nemen evenwel het schrijven van den heer Guyt, omdat dit wel 't meest concrete is wat ons werd geboden.

Hoewel het de vraag is of over de eerste opmerking van den heer Guyt niets te zeggen zou zijn, willen we ditmaal zijn tweede opmerking aandacht schenken, en dan wel speciaal de stelling: de rechtsvraag domineert, en de vraag naar het volgens menselijk inzicht economisch-noodzakelijke komt in de tweede plaats.

Tegen dezen zin hebben we bezwaar. Deze zin toch gaat uit van een gedachte, die we methodisch onjuist achten.

Meer dan eens kan men, — het is volkomen waar —, in de laatste jaren de stelling hooren poneeren, dat het recht zijn loop moet hebben, en als dat geschied is, dan pas houden we rekening met het economisch noodzakelijke. Vooral in den strijd om het beruchte artikel 40 werd deze stelling herhaaldelijk gelanceerd.

We willen toch even zien of deze stelling zonder meer juist is.

Nu ontveins ik mij niet, dat ik door het bespreken van deze stelling den schijn op mij laden kan mijn betoog van de vorige week ondersteboven te werpen. Dat dat allerm minst de bedoeling is, zullen onze lezers vanzelf wel begrijpen. Het gaat op het oogenblik alleen om de vraag of de stelling door den heer Guyt geponeerd, in haar algemeenheid opgaat. Dan meen ik te moeten zeggen, dat er in de stelling zelve een fout ligt. Namelijk deze fout, dat men uitgaat van de gedachte, dat het recht op een bepaald salaris een recht is afgedacht van alle mogelijke omstandigheden.

Het recht toch op een bepaald inkomen, heeft toch altijd betrekking op de economische positie van hem, die dat inkomen verschaft. Wanneer onder bepaalde omstandigheden een rechtsverhouding ontstaat, doordien X in dienst treedt van Y, dan onderstelt deze rechtsverhouding omtrent Y's positie zekere mogelijkheden. Nu kan het echter nooit de bedoeling zijn, dat de positie van Y losgedacht wordt van de rechtsverhouding tusschen X en Y. Te meer niet, omdat de positie van X juist door deze rechtsverhouding aan de positie van Y wordt verbonden. De rechtsverhouding tusschen X en Y is er dus een, die gebaseerd is op de economische situatie, waarin Y verkeert. Maar het spreekt vanzelf dat, zodra de economische situatie van Y zich wijzigt, in diervoege dat deze verandering invloed krijgt op de mogelijkheid om de verplichtingen uit de rechtsovereenkomst met X na te komen, de economische noodzakelijkheid en de rechtsverhouding parallel loopen.

Te meer klemt dit, indien tengevolge van het stroef en eenzijdig handhaven van de rechtsverhouding de economische positie van Y geheel vernietigd wordt, wat dan vanzelf tengevolge zou hebben, dat ook de uit de rechtsverhouding voortvloeiende economische positie van X vernietigd zou worden.

Uit deze redeneering moge duidelijk worden, dat we nooit kunnen zeggen dat het recht eerst zijn loop moet hebben en dat daarna het economisch mogelijke aan de orde komt.

Dit is natuurlijk wel zoo wanneer het gaat om de goddelijke orde zonder meer.

Ook is het zoo wanneer het gaat om de handhaving van het recht door het toedienen van straf. Maar dat is alles iets anders dan wat hier besproken wordt.

Hier gaat het om de vraag, of niet de rechtsverhouding, waarop onze inzender zinspeelt, zelve economisch van aard is, en dus dadelijk in de sfeer van het economisch mogelijke is getrokken.

Dat dit laatste het geval is, kan niemand ontkennen.

Daarom willen we dan ook niet spreken over een recht dat voorafgaat aan de behandeling van het economisch mogelijke. Trouwens een betoog als dit wordt in den regel gehouden in een tijd van nedergang van een conjunctuur.

In de jaren 1914—1918 liet men meestal het economisch mogelijke en noodzakelijke voorafgaan aan de rechtspositie.

Indien in onze kringen scherper werd onderscheiden en minder werd gescheiden datgene wat samen hoort, dan zou wellicht minder geargumenteerd zijn tegen maatregelen die voortvloeiden uit het economisch noodzakelijke, en die, aangezien zij rechtsverhoudingen betroffen, die met het economisch leven waren saamgeweven, dan ook zedelijk niet waren te veroordeelen.

Deze opmerking meenden we te moeten maken bij het, ons overigens sympathieke, schrijven van den heer Guyt.

J. W.

Kerkelijk leven in Ned. Indië.

De Vergadering van de Classis-Batavia.

Slechts eenmaal per jaar komt deze Classis, met de bevoegdheid van een Particuliere Synode in Indische zaken, samen. Het zijn hoogtijdagen voor de Gereformeerde Kerken in Ned. Indië. Zoo zorgvuldig mogelijk voorbereid, is men er reeds maanden tevoren mee bezig. Ontmoet men dan elkander op den eersten avond vóór de eigenlijke Classisdagen, saamgekomen uit ver van elkander weg gelegen streken, dan groeit al aanstonds de warmte van de broederschap op, en er is vreugde en dankbaarheid om het samenzijn.

We vergaderden ditmaal in Djokja; de eerste dagen van Juni. Het kerkgebouw leent zich om zijn uitnemende akoestiek voortreffelijk voor vergaderen. Jammer, dat van onze jongste kerk, die van Pematang Siantar, nog geen afgevaardigden konden aanwezig zijn. Met vreugde echter konden een viertal nieuwe predikanten, die voor het eerst de Classicale Vergadering bijwoonden, Di. Holtrop, Bergema, Keuchenius en Goossens begroet worden. De Zending leeft, zooals ook hieruit blijken kan, hartelijk mee met het leven onzer kerken. De oudere Missionairen misten we echter, sommigen vanwege verlof-in-Holland, anderen vanwege hun werkzaamheden. Slechts Ds K. van Dijk woonde, van de ouderen, onze Classis bij. „De oude Bakker“ wordt op iedere Classisvergadering nog gemist, en gedacht.

De bidstond, die steeds, op dien eersten avond, aan onze Vergaderingen voorafgaat, werd ditmaal geleid door Ds Fernhout van Bandoeng, die sprak over Matth. 28:20: „En zie, Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld“. Dit woord leidde metterdaad tot gebed, en legde beslag op heel onze vergaderingen. De vereeniging in gemeenschappelijk gebed voor onze Kerken en haar Classis werd het hoogtepunt van den avond, waarvoor we oprecht dankbaar mochten zijn. Het was heel mooi; en een oogenblik dachten we aan de Hollandsche Classen en Part. Synoden, die het voorrecht van een voorafgaanden bidstond niet kennen. Natuurlijk is dit gemakkelijk te verklaren, maar alle verklaring nam het gevoel van dankbaarheid niet weg, dat wij hier in Indië onze Classisvergadering met een bidstond beginnen mogen. We hebben de betekenis en kracht daarvan inzonderheid ditmaal gevoeld.

O neen, dat wil heelemaal niet zeggen, dat er slechts goede en mooie besluiten op deze Classis genomen zijn. Er zijn ook wel beslissingen gevallen, waar we persoonlijk ons niet mee vereenigen konden. Maar de kracht van het gebed bleef daarom toch merkbaar, en de stemming en de toon van onze vergaderingen werden er door beheerscht.

Groote, ingrijpende, belangrijke zaken stonden ditmaal niet op het agendum. Met minder spanning en verwachting werd deze Classis tegemoet gezien dan vroeger wel eens het geval was. Het merkwaardigste is achteraf misschien nog wel de optimistische geest, waardoor deze Classis gekenmerkt werd. Terwijl toch in Indië de algemeene, maatschappelijke nood hoe langer hoe sterker gevoeld wordt, en voor sommigen belemmerend of zelfs benauwend wordt, werd op de Classis met geen woord van malaise gerept, en scheen het wel alsof er met heel den maatschappelijke druk niet gerekend werd. Vol goeden moed werd veel eerder de verwachting uitgesproken, dat onze kerken in groei zouden toenemen; en bij verschillende besluiten ging men zoo blij-verzekerd-van-de-toekomst te werk, dat men aan luchtigheid zou kunnen denken, als niet ernst de goede ondergrond ware geweest.

Een bredere bespreking werd allereerst gewijd aan het Indisch Kerkblad, door de Indische kerken gezamenlijk uitgegeven. Wij durven de uitgave nog niet over te laten aan het particulier initiatief. Daarvoor is het kerkelijk leven in Indië nog te weinig tot ontplooiing gekomen. De Classis moet dit nog dekken met haar gezag en verantwoordelijkheid. Want algemeen wordt wel gevoeld, dat Indië, méér nog dan eenige plaats in Holland, een eigen Kerkblad noodig heeft; met name zeker voor de eenzaam en verspreid wonende Verstrooiden, die in deze periodiek een krachtig hulpmiddel hebben, om met 't kerkelijk leven mee te blijven leven. Zelfs echter nu de Classis hier achter staat, blijkt nog hoe moeilijk het is, dit blad in het leven te houden en aan zijn roeping en doel te doen beantwoorden. Eigenlijk hebben de predikanten (en zij zijn toch wel de eerst-aangewezenen voor de redactie van dit blad) het te druk, om dit werk te kunnen verrichten. Allerlei uitwegen werden gezocht; maar ieder gevoelde wel, dat de werkelijkheid er, zoo niet mee spotte, dan toch om lachte. Niemand wilde voorstellen het Kerkblad op te heffen. Er bleef tenslotte maar één ding over: we zullen het nog eens weer gezamenlijk proberen; en lukt het niet, dan laten we het blad versterven tot berichtenblad. Van harte hopen we, dat de poging slagen zal. Want het verdwijnen of minder-worden van het Kerkblad zou een belangrijk verlies beteekenen voor het Indisch kerkelijk leven.

Van meer belang waren de zeer uitvoerige besprekingen, die gehouden werden over het werk der Zending onder de Chinezen van Midden-Java, dat door de Classis Batavia, met hulp van de Generale Synode, op zich genomen werd. Er was een pes-

simistisch
tafel. De
zooals ree
teel voor
Zendingav
en Pemat
Zendingst
steun vo
eerste lich
weer lege
lang niet
Deputaten
stellen te
Zendingss
zich nu c
wegen zie
Uit de
delijker
niemand
de opgeve
zel ervan
zien te ko
den inhot
de belang
een predi
lijk al he
schiedt, s
in vorige
tweede ge
besloten.
nader he
hoorn: d
onder de
een nieuw
Wij zu
mogelijk
zich opnie
Het is ne
ook een t
zware ta
optimistis
ter dit ja
onder de
hoed. Dan
blijden on
zooewel p
tueel zulle
ten gevoe
den goed
zal schad
Er is een
in de Cla
Als dor
we zeker
der Class
Malang, c
tuering
de tiend
worden.

Onopge
ven de e
dikant te
Chr. Lyce
niet licht
gedachtig
terie gene
goedkeuri
noch te
Het is
van deze
ook in H
Wij wild
weergeve
ringen; e
dan zou
port der
node te
rust, Ra
vreezen c
Alles s
van bete
wagrove
de uitvoe
naar de

Verlede
artikel o
heid en
Met de
beginnen
een der s
serie nat
derbeek
De lez
schijning
deze rub
men wel
deze pra
in de ge
ter hanc
te genief

LIT